

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo secu[n]dus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

De ascensione dñi

Tertio ppter euidentissimā diuine boni-
tatis manifestationē q̄ apparuit in hoc q̄
in tāta gl̄ie et dignitatē magnificentiā na-
turā hūanā exaltauit. Exaltata q̄ p̄mi-
rabiliter fuerat hūanitas qm̄ deus fact⁹ ē
homo. sed tūc nōduz oīno gl̄ificata. quia
corpus erat passibile et mortale. Totalit̄
aut̄ gl̄ificata est in ei⁹ resurrectione: s; cōsu-
matio ⁊ oīmōda manifestatio hui⁹ gl̄ie fa-
cta est in eius triūphāntissima ascensione.
Hec ḡ festiuitas p̄clusio est oīm festiuita-
tū ch̄i: vicē incarnationis: natiuitatis: circū-
cisionis: apparitiōis: p̄sentatiōis: passio-
nis et resurrectionis. Ad hoc q̄ppe incar-
natus est: natus: circūcisus: magis ma-
nifestat⁹: in tēplo p̄sentat⁹: ⁊ trīginta trib⁹
annis in laborib⁹ hui⁹ mūdi p̄uersat⁹: de
hinc passus ⁊ mortu⁹: resurrexit vt ad ce-
los ascēderet ⁊ celi portā apertā oñderet
⁊ mōstraret. Aug⁹. ser. de ascensione: Nos
ch̄i mors viuificauit: nos xp̄i resurrectio
erexit: nos ch̄i ascēsiō p̄secrauit. qz nobis
de celo sp̄m tribuit. Nos ḡ in hac solēni-
tate mentē post ch̄m ⁊ ad ch̄m eleuem⁹/
nihil oīno aliud ḡ ad eū ire cupiētes.
Exemplū de pegrino q̄ uisitatis ceter⁹ n̄r
redēptōis locis tandē ueniēs ad montē
oliueti ad locū vñ dñs ascēdit dixit. Dul-
cis Iesu q̄siui te p̄ oīa loca in q̄bus redem-
ptiōis n̄re mysteria p̄fecisti: ueni tandē ad
locū hūc vñ ad celos ascēdisti: nā vltra ne-
scio vbi te requirā in terra: Trabe rogo
trabe me post te in celū. Et hoc dicēs dul-
citer expirauit sp̄m emittēs ad dñm. Sic
et nos totā spem nostrā ibidē eleuemus.
Nā sicut d̄r Aug⁹. Dū ch̄is humanā cō-
ditiōne siderib⁹ importauit: credētib⁹ ce-
lum patere possē mōstrauit.

Tertio articulo. Audistis ⁊c. Nō aut̄ p̄-
sumat aliq̄s sine meritis cū ch̄o sur-
sum ascēdere. Nemo em̄ ascēsurus est illuc
nisi sit membr⁹ ch̄i: qd̄ nō p̄t esse nisi per
ḡfam et merita ch̄o cōformet. Nā vt d̄r
x̄i. di. Nō decet. Et de ple. di. iij. Celebri-
tate. Caput sequit̄ d̄it mēbra. s. p̄ forma-
tionē. Et. lex. d̄r. ff. q̄ res pignori obligari
p̄nt. l. Si neq̄. Causa debz p̄cedere suū ef-
fectū. Merita autē q̄bz p̄figuraf̄ hō ch̄o
sunt eā dispositiua ad ascēdēdū cū ch̄o.
Audite. Si rex mādaret: q̄cuq̄s uolue-
rit a rege honorari/ accipiat insignia regis

et secur⁹ accedat: Nōne gaudent sumere
tis ⁊c. Credo q̄ sic. Applicat⁹ qm̄ mltō de-
siderabilius est a ch̄o honorari q̄ a rege
terreno. Sed notare bñ qd̄ dicit Grego.
Qui ch̄i uestigia sequi dedignant⁹/ q̄ te-
meritate sperat se ad ei⁹ claritatē gaudia
p̄uenire posse.

Sermo secundus.

Dominus ie-
sus ⁊c. Cepit iesus facere et
docere vsq̄ in diē q̄ p̄cipies
ap̄t̄s p̄ sp̄m sanctū q̄s elegit assumpt⁹ est.
Act. j. Ibi notanda est Primo doctrine
ch̄i efficacia: qz cepit facere ⁊ docere.

Secundo p̄uerat̄ia: cū dicit Uscq̄ in diē
⁊c. Tertio euidentia: qz assumpt⁹ est/ et
p̄ hoc euidentē p̄firmata est doctrina sua.

De p̄mo Joā. xij. Exemplū dedi vob:
vt quēadmodū ego feci/ ⁊ vos faciat. De
secundo Act. j. Quib⁹ ⁊ p̄buit seipm̄ uim̄ in
multis argumētis p̄ dies q̄draginta. ap.
eis ⁊ lo. de regno dei. De tertio. Act. j.
Uidentib⁹ illis eleuatus est
Dominus ⁊c.

Primo articulo. An ch̄is ascēderit s; q̄
hō: aut s̄m q̄ de⁹. Q̄ in q̄ntū de⁹.
p̄. Ascēdit d̄s in tu. Cōtra. Eph. iij. Q̄
aut̄ ascēdit qd̄ est nisi qz ⁊ descēdit p̄m̄.
Glosa d̄r: Costat q̄ s̄m humanitate ch̄is
ascēdit. Rūdet Tho. in. iij. pre. ly s̄m q̄
p̄t duo notare. s. p̄ditiōne ascēdētis: ⁊ cau-
sam ascēsiōis. Primo mō nō ascēdit s; q̄
q̄ deus: Tū qz nihil est diuinitate alit̄ q̄
possit ascēdere. Tū quia ascēsiō est mot⁹
localis q̄ diuine nature nō p̄petit: sed hoc
mōdo ascēdit s̄m q̄ homo. Secundo mō
ascēdit s̄m q̄ deus. Vñ Aug. ser. de ascē-
siōne. De nostro fuit q̄ pependit in cruce:
de suo q̄ ascēdit. Hec Tho. Pro fund.
Secōz logicos: si in hac p̄pōne ch̄is s̄m q̄
hō ascēdit: ly s̄m q̄: teneret reduplicatiue
Una suaz exponentiū esset ista: Dis hō
ascēdit: q̄ est fālsa. Vñ etiā d̄r. vi. eneid.
Facilis descēsus auerni Hoc tes atq̄ diei
patet atri ianua ditis. Sed reuocare gra-
dum sup̄asq̄ euadere ad auras. Hoc op⁹
hoc labor est. Pauci q̄s equ⁹ amant. Ju-
piter aut̄ ardes euexit ad cibera virtus

Dña geniti potuere. Si at teneat ly fm
 qd specifiatiue: qstio est: An chrus fm q
 bo: aut fm q de? ascēdit. Dicrñ. vt s. p.
 rñtionē: Dagna prius hodierna festiui
 tas in q chrs celos ascēdit: sed paz hoc ē
 p nobis nisi et nos ascēdere studeamus.
 Jo Aug. in ser. Saluator mudi dilectis
 simi frēs ascēdit in celū. Nō ḡ turbemur i
 terra. Ibi sit mēs / r hic erit reqes. Ascen
 damus cū chro interi corde: vt cū dies p
 missus aduenerit / seqmur r corpe. Sz q
 mō ascēdere potest? petōz oneribz aggra
 uati dicēte ps. Qm iniquitates mee supgref
 se sunt caput meū: r sicut onus gūe graua
 te sūt sup me. Arēdite luxuriosi: auari rē
 Lerte nō viā ascētionis. sz descēdōis tene
 tis. Deponētes ḡ oē pōdus r circūstans
 nos pctñ curram. vt. ait apks Heb. xij.
 audietes vicz chm dicēte: Venite p me
 Dicit. iij. Et venite ad me oēs. Bar.
 ij. Notare: Ostiū palatiū magni pncipis
 custodit ne ingrediant extranei. Jo pau
 peres hñtes cas aliqs ad pncipē expectāt
 aduentū alicui magni dñi cui aptiant por
 tē r ponūt se post illū: r sic intrāt. Spūalr
 Ante chū ascēsiōz clausa erat porta celi:
 r erant oēs extranei: sed ipō ascēdēte fa
 cta est oibz manifesta. Fig. Apoca. iij.
 Joānes vidit ostiū apertū in celo: r voces
 audiuit dicēte: Ascēde huc r oñdaz tibi q
 opz fieri cito. Et post hec fuit in spū r vi
 dit sedē in celo r sedentē sup: r in circuitu
 eius viginti quatuor seniores circūamicti ve
 stimentis albis sedētes sup thronos r ha
 bētes in capitibz coronas aureas. Spūa
 liter: Illa visio figurabat apertōz ostij pa
 disti factā chro r p chm post quē r p quē
 mlti cito intrauerūt: q significant p. xliij.
 seniores. Aug. in solilo. Q ḡ glosiā est
 regnū q tecuz dñe regnāt oēs scī amicti
 lumine sicut vestimēto habētes in capite
 coronas de lapide pctoso.

Secūdus articls. In verbis themat
 is q sunt omī dulcedine r iocūditate
 relecta nobis exprimūtur tria mysteria
 deuotissimis anis hodie recolenda.

Prīmū est mysteriū dulcissime solat
 tionis: cū dicit Dñs Iesus postq locut
 est eis.

Secūdū ē mysteriū triūphātissime ascē
 tionis: cū dicit Assumptus est in celū.

Tertiū est mysteriū glosissime exalta
 tionis: cū dicit Et sedet a dextris dei.

Prīmū igit rē. Ubi est ptemplanda
 dulcedo verborū quibz discipulos r ami
 cos solatus est cū esset ascensurus in cel
 lum. Qntū dulcedinis sapiebāt verba
 Iesu illis in quoz cordibz feruebat amor
 Iesu. De quo Bern. Amor Iesu dulcissim
 mus et vere suauissim⁹ plus milies gra
 tissimus ḡ dicere sufficim⁹: Hic amor ar
 det dulciter: dulcescit mirabiliter: sapit de
 lectabiliter: delectat et feliciter. O beatū
 incendiū: o ardens desiderū: o dulce refri
 gerium / amare dei filiū. Unde r ecclesia
 cantat: Iesu nostra redemptio: amor r des
 siderium rē. Locutus est autē dominus
 amicis suis in recessu suo quatuor pncipua
 verba dulcedine cōsolationis et amoris
 plenissima.

Prīmū est verbū gratiose promissiois
 Secūdum est verbum amorose incre
 pationis.

Tertium est verbum virtuose redargu
 tionis.

In hoc sermōe dicendū de tribz pms res
 seruato qrtō p sequēti. Prīmū igit ē ver
 bum gratiose pmissiois: qz vt habet Act.
 j. Louescens pcepit eis ab hierosolymis
 ne discede. sed expecta. p. pa. quā au. inqt
 p os meū: qz lo. quidē bapti. aqua. vos at
 bap. spirituss. non post multos hos dies.
 Ubi nobis sunt tria norāda q sunt ad red
 ceptionē spiritusscī necessaria. Prīmū
 pacifica p̄ersatio: qz pcepit ne discede
 rent ab hierosolymis: Hierosolyma enim
 pacifica interpretatur. Un et post resurre
 ctionem pmo discipulis pacē dñs obrulit
 et deinde insufflauit r dixit Accipite spm
 scm. Secūdū p̄seueratiua expectatio. nā
 addit Sed expectarēt. pmissioez patris.
 Un de discipul post ascensionē dñi r ante
 aduentū spūs sancti dicit Act. j. Hi omnes
 erāt p̄seuerātes vnanimiter in oratione.

Tertiū est studiosa verbi dei auditio q
 notat ibi: Quā audistis inqt p os meum.
 Un Act. x. Loqnte Petro cecidit spū
 tusscūs sup oēs qui audiebāt verbum.
 Secūdū est verbū amorose increpatōis.
 Increpauit enim eos dulciter de incre
 dultate sua: mō q adhuc essent increduli:
 sedq: antea tarde crediderāt. Gregori⁹ in

De Ascensione dñi

Homel. Qua in re qd consideradū est nisi qz idcirco dñs discipulos increpauit cuz corporalr reliqt vt pba qz recedes diceret in cordibz audientiū artiū impissa remaneant. Bern. Audi chzm discipulos increpantē ea hora qñ subtracturus erat suaz pñtia. Nō qz dedignerz a pximo vel a chzi vicario redargui. Nam vt dñs Eccl. vij. Melius est a sapiēte corripī qz stultozum adulatoribz decipi. Sz heu sicut dñs Ber. Mirabilis infantia. Trascimur sananti et nō irascimur vulnerati. Tertiu est verbi virtuose redargutiōis: qz vici dñs redarguit curiosam discipuloz interrogatiōne. Sic ei hñ Act. j. Interrogabat euz discipuli di. Dñe si in tpe h restitues regnū israel. Dixit aut eis. Non ē vrm nosse tpa vel momenta qz pater posuit in sua potestate. Jo etiā dñs Eccl. iij. Altiora te ne qñeris z fortiora te ne scrutar fueris. Snt qz acriter arguendi qz curiosis z inutilibz magis qz de necessarijs ad salutē inqñrūt: z acrius qz de futuro tpe sibi temerarie z piculosissime psumūt. Bern. Quid tibi de futuro tpe psumis tam temerarie o miser tāqz de ipa etiā tps momenta tua non in sua posuerit prate. Qz multo tali temeritate decepti fuerūt z morte puenti. Exēplū. Lu. xij. de diuine dicēte Aia mea mltā bona zc. Cui dicitū ē Stulte hac nocte reperent a te aiām tuā qz autē parasti cui? erūt. zc. Itē narrat Grego. in dial. de qdā cui dū p somniū longa vitē spacia fuissent repromissa mltas diuitias pgregās qñ ad longioris vite spacia subito mortu? eas intractas reliqt. Eccl. ij. Nescit hō finē suū. Idē ibidē. Omnia in futurū reseruantur incerta.

Tertiu articulu. Aud. zc. Nō differamus qz pctōz onera deponere vt cuz chzo ascēdere possim? nec psumamus de futuro tpe qd incertū ē sz sp parati simus. Hic applica qd ponitur feria. ij. post dñi eam in passione.

Sermo tertius.

Dominus.
zc. Eritis mibi testes in hierlm et in oi iudea et samaria. Actū. j. In illis tribus regioni

bus spēaliter noiatis notant nob tria ne cessaria ad hoc vt in nob sit testimoniū de ascēsiōe dñi: z alijs nre salutis mysterijs. Debem? em esse pacifici p zscie puritatē qd p hierlm significat qz visio pacis inf ptaf deo deuoti z hūiles pfitēdo pñtia in dignitatē qd intelligit p iudeā qz cōfessio interpretat: solliciti p futuro z stabiles in bono p pōsiti firmitatē qd significat p samaria qz custos dñi vel custodies dñm i ter ptaf. De pmo. ps. In pace fact? est locus ei?. De scdo. ps. Notus in iudea de?. De tertio. Eccl. v. Esto firm? in via dei. Dñs. zc.

Primus ar. An chzs ascēderit ppa pteute. Qz nō: qz Barci vlt. dñs Aia pte in celū. Lōtra. Esa. liij. Gradies in multitudie pteute sue. Rñdet Tho. ij. pte. Chzs ascēdit pñtia pteute. Pñtia qdēz pteute diuina. Scdo etiā pteute hūana n naturalis: sz pteute aie glificata, mouēt? corpus put vult. Aug. xij. de ci. di. Ubi vult spūs ibi pñtia erit et corp?. Sic igit ibi dñs. Chzs pñtia pteute resurrexisset: tñ suscitatu? est a pte eo qz eadē ē pte pñtia z filij: ita etiā pñtia pteute ascēdit in celū z tñ a pte eleuat? est. Hec Tho. Pñtia sūb. Nō pōt corp? hūanū virtute pñtia ferri sursum: sz deorsuz tñmō: cū sit graue corp? locus naturalis est deorsuz: vt p p pñtia pmo de celo. z iij. Pysicoy. Si aut aliter moueat pteute illa ē ab aia. Ad qd aptare possum? illud Quidij de pōto. Dia deficiūt anim? tñ oia vincit. Ille etiā vires corp? hñe fac: vires inqz qbz pōt ferri sursum. Lū qz qñf. An chzs zc. Dic rñsiōne vsup. Ex qz pclude: qz z nos nra pñtia virtute. pñtia nris merit? z n alienis opoz: tet ascēdere psumpōdo sp tāqz pncipale meritū chzi: vt qz ascēdere mereamur cū chzo: mūc corda z desideria sursū erigam? cū chzo. Juxta illd Col. ij. Que sursū sē qz rite: vbi chzs ē in dexta di sedēs zc. Qz miseri qz magz corda deorsū sū qz sursū erigāt: qz ēt pl? ad carnē qz ad spm respit? cū: vt voluptuosi pl? ad mōm qz ad deū pl? ad terrā qz ad celū: vt auari z hmōi. Qz mlti sē qz celestibz nec cogitare nec loqz volūt. Nesciūt em cogitare: nisi terre na. Notate existens in planticie nō pōt hñ iudicare de terre qñtitate: sz si ad locum